

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
_____ "_____" _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807-Sosial iş

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f. Ahıllarla sosial iş

Fənn proqramı: Azərbaycan Universiteti "Sosial iş" ixtisası üzrə bakalavr hazırlığı üçün 25.01.2018-ci il tarixli iclasının (pr № 5) qərarına əsasən təsdiqlənmişdir.

Kodu: İPFS-B03

Tədris ili: III (2025-2026) semestr: V

Tədris yükü: Ümumi-70 saat; Auditoriya saati-24 saat (14 saat müəhazirə, 10 saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: B/m. Məmmədova Sədabə Məmməd qızı

E-mail ünvanı: s.mammad1007@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə. Məmmədov k.19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1. Cavid Şahmalıyev . Sosial iş bacarıqları
2. Ailəyə dəstək üçün təlimat. Bakı, 2000.
3. Sosial işin əsasları. Müntəxəbat. I hissə. Bakı: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2006, 243 s.
4. Rəna Məmmədova, Sosial işə giriş Müntəxəbat. I hissə. Bakı
5. A.D. Zamanov, H.L. Əliyeva. Sosial işin əsasları. Bakı -2015
6. M. Zeynalova, İnsan alveri qurbanlarının reabilitasiyası və sosial reinteqrasiyasına dair metodiki vəsait, 2010
7. Çələbiyev N., Ailə psixologiyası. 2015

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Tələbələri Ahıllarla sosial iş zamanı zəruri olan etik, bilik, bacarıq və vərdisləri inkişaf etdirmək, tələbələri keys menecmenti, sosial işdə müdaxilə metodları haqqında məlumatlandırmaq, tələbələri böhran vəziyyətlərində müdaxilə üsulları ilə tanış etmək və s. fənnin tədrisinin əsas məqsədlərindən biri hesab edilir. Həmçinin tədris kursu "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrası nəzdində psixoloji və pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi III tədris ilinin V semestrində 24 saat (14s. müəhazirə və 10 saat seminar) nəzərdə tutulur.

Kursun tədrisində ilk növbədə "Ahıllarla sosial iş" in mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri, ayrı-ayrı bölmələri barədə izahlar yer verilir. Tələbələr fənni öyrənməklə sosial işlə bağlı zəruri biliklərə yiyələnəcəklər.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılırmı, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açmağa bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

IX.Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Cəmi: 24 saat-(mühazirə 14 saat, seminar 10 saat.)

No	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1	Ahıl insanlarla sosial işin xüsusiyyətləri Plan 1. Demografiya və yaşlılıq 2. Urbanizasiya və yaşlılıq. 3. Təbii artım. 4. Demografiyada ahılların yeri.	2	2	
2	Gerontologiya elmi Plan 1. Gerontologiya elmi haqqında məlumat 2. Sosial və psixoloji gerontologiya 3. Yaşlıların rastlaşdıqları problemlər	2	2	
3	Yaşlıların əsas ehtiyacları Plan: 1. Yaşlıların əsas ehtiyacları 2. Psixi sağlamlıq və yaşlanma 3. Altsaymer xəstəliyi 4. Pik xəstəliyi 5. Qocalıq (senil) psixozu	2	2	
4	Psixi sağlamlığın ahılların davranışına təsiri Plan: 1. Depressiya 2. Depressiyanın növləri 3. Ahılığa hazırlıq proqramı. 4. Ahıllarla konsultasiya: onların sosial, psixoloji, iqtisadi problemləri ilə bağlı konsultasiyalar.	2	2	
5	Ahıllara qarşı zorakılıq Plan: 1. Ahıllara qarşı zorakılıq növləri 2. Ahıllara qarşı istismar 3. Ahıllara qarşı xoşagəlməz rəftar 4. Yaşlıları pis rəftardan qorumağın yolları	2		
6	Ahılların sosial müdafiəsi Plan: 1. Azərbaycanda ahıllarla bağlı dövlət siyasəti 2. Sosial xidmət sahəsində ahılların hüquqları 3. Dövlətin ahıllara göstərdiyi qayğı 4. Xüsusi qayğıya ehtiyac olan şəxslərə göstərilən sosial xidmətlərin genişləndirilməsi	2	2	
7	Azərbaycan Respublikasında ahıllara göstərilən xidmətlər Plan: 1. Ahıllar haqqında qanun. 2. Tənha ahıllar üçün göstərilən sosial xidmətlər. 3. Qocalar evi. 4. Ahılların pensiya təminatı	2		
	Cəmi:24 saat	14 s	10 s	

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:

- Tələbələrde Ahıllaral sosial iş zamanı zəruri olan etik bilik, bacarıq və vərdisləri inkişaf etdirmək;
- Tələbələri ahıllarla bağlı dövlət proqramları və layihələri ilə tanış etmək;
- Tələbələri ahıllarla sosial işdə müdaxilə metodları haqqında məlumatlandırmaq;

XII.Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Ahıllıq dövrü və ahıllıq haqqında nəzəriyyələr
- Yaşlılığa dair bioloji nəzəriyyələr
- Ahıllara qarşı zorakılıq
- Azərbaycanda sosial xidmət müəssisələri
- Ahıl insanların cəmiyyətdəki yeri.
- Ahılların sosial müdafiəsi

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Demografiya və yaşlılıq
2. Təbii artım.

3. Demografiyada ahılların yeri
4. Ahılığa dair bioloji nəzəriyyələr
5. Ahılığa dair psixososial nəzəriyyələr.
6. Gerontologiya elmi haqqında məlumat
7. Sosial və psixoloji gerontologiya
8. Yaşlıların rastlaşdıqları problemlər
9. Yaşlıların əsas ehtiyacları
10. Psixi sağlamlıq və yaşlanma
11. Altsaymer xəstəliyi,
12. Pik xəstəliyi
13. Qocalıq (senil) psixozu
14. Depresiya və onun növləri
15. Ahılığa hazırlıq proqramı.
16. Ahıllarla konsultasiya: onların sosial, psixoloji, iqtisadi problemləri ilə bağlı konsultasiyalar.
17. Ahıllara qarşı zorakılıq və istismar
18. Ahıllara qarşı xoşagəlməz rəftar
19. Azərbaycanda ahıllarla bağlı dövlət siyasəti
20. Sosial xidmət sahəsində ahılların hüquqları
21. Dövlətin ahıllara göstərdiyi qayğı
22. Ahıllar haqqında qanun.
23. Qocalar evi
24. Ahılların pensiya təminatı
25. Tənha ahıllar üçün göstərilən sosial xidmətlər.

XIV. Kollokvium sualları

--blok--

Demografiya və yaşlılıq

Təbii artım.

Ahılığa dair bioloji nəzəriyyələr

--blok--

Gerontologiya elmi haqqında məlumat

Yaşlıların rastlaşdıqları problemlər

Altsaymer xəstəliyi, Pik xəstəliyi

--blok--

Depresiya və onun növləri

Ahıllara qarşı xoşagəlməz rəftar

Azərbaycanda ahıllarla bağlı dövlət siyasəti

Ahıllar haqqında qanun. Qocalar evi

S/f. Ahıllarla sosial iş fənninin sillabusu 050813-“ Sosial iş” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 29 aprel 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №10) təsdiq olunmuşdur

Fənn müəllimi:

b/m. S.M.Məmmədova

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev